

UPPSALA
UNIVERSITET

Att hitta mönster i språk och matematik

Hur går det egentligen till när barn lär sig att prata och när de lär sig matematik? Finns det någon gemensam nämnare för språk och matematik?

Hur lär sig barn att prata?

När barn ska lära sig prata så börjar de med att analysera språkljud. De kartlägger språkljuden som de hör runt omkring sig och lyssnar efter kontraster och mönster. De för faktiskt till och med statistik över språkljuden! De funderar till exempel över hur sannolikt det är att ett visst språkljud förekommer tillsammans med andra ljud. Så om man säger "pretty baby" till en engelsktalande bebis så har hen räknat ut att "pretty" nog är ett ord innan de vet vad det betyder. Rent statistiskt är det nämligen större sannolikhet att "tty" kommer efter "pre" på engelska än att "ba" kommer efter "tty". Barn letar alltså efter mönster och regelbundenheter när de lär sig språk.

Hur lär sig barn matematik?

När vi lär oss matematik letar vi också efter mönster. Det är faktiskt mönster och regelbundenheter som lagras in i minnet, och inte som man kan tro de rätta svaren. Det är därför mycket viktigt att man kommer fram till rätt svar vid problemlösning, annars slutar man söka efter dessa mönster. Precis som att automatiserad ordavkodning (se/hitta ordet utan att ljuda det) är viktigt för läsning, så är automatiserade funktioner viktiga inom matematiken (se svaret utan att räkna alla dess steg, exempelvis $2 \times 2 = 4$). Att ha fungerande kognitiva verktyg för att kunna utföra automatisering är därmed viktigt inom både språk och matematik.

Hur kan logoped integrera språk och matematik med varandra?

Barn ägnar alltså mycket energi åt att kategorisera och hitta mönster. Men räcker det med mönster och regelbundenheter? Nej, såklart inte! Vi behöver också få någonting ut av kommunikation och matematik. Vi behöver en rejäl portion motivation, en språkstimulerande miljö och vi behöver duktiga matematiklärare. Här finns också en möjlighet för oss logoped, vi behövs inte bara när språket i sig inte fungerar utan vi behövs också inom matematiken och skolans värld!

